

Pýthagorás

Testimonia DK 14 A

A 1/ 1 = Hérodotos, *Historiae* II,123

Egyptʼané byli první, kteří pronesli ten výrok, že duše člověka je nesmrtelná, že se totiž při zániku těla vždy ponořuje do jiné rodící se živé bytosti. Když projde všemi suchozemskými, mořskými i okřídlenými zvířaty, vstupuje opět do lidského těla. Tento její oběh se děje po tři tisíce let. Tohoto učení užívali i někteří z Řeků, jedni dříve a jiní později, jako kdyby bylo jejich vlastní. Znáám sice jejich jména, ale nepíší je.

Πρῶτοι δὲ καὶ τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοί εἰσι οἱ εἰπόντες ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι, τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος ἐς ἄλλο ζῶιον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται, ἐπεὰν δὲ πάντα περιέλθῃ τὰ χερσαῖα καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ πετεινά, αὐτίς ἐς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐσδύνειν, τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τρισχιλίοις ἔτεσι. τούτῳ τῷ λόγῳ εἰσι οἱ Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, οἱ μὲν πρότερον οἱ δὲ ὕστερον, ὡς ἰδίῳ ἐωυτῶν ἔοντι· τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω.

A 1/ 2 = Hérodotos, *Historiae* II,81

Vlněné věci však [Egyptʼané] nenosí do chrámů, ani se v nich nedávají pohřbívat, neboť to není bezbožné. V těchto věcech jednají stejně jako takzvaní orfikové a bakchikové, kteří jsou Egyptʼany a přívrženci Pythagorovými. Ani pro účastníky těchto kultů není zbožné, aby se nechávali pohřbívat ve vlněných oděvech. Je to popsáno v *Posvátné řeči*.

οὐ μέντοι ἔς γε τὰ ἰρὰ ἐσφέρεται εἰρίνεα οὐδὲ συγκαταθάπτεται σφι· οὐ γὰρ ὅσιον ὁμολογεῖουσι δὲ ταῦτα τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι, καὶ Πυθαγορείοισι· οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ὀργίων μετέχοντα ὅσιόν ἐστι ἐν εἰρινέοισι εἴμασι θαφθῆναι. ἔστι δὲ περὶ αὐτῶν ἰρὸς λόγος λεγόμενος.

A 2 = Hérodotos, *Historiae* IV,95-96

(...) Tento Zalmoxis byl člověk a sloužil na Samu, jak jsem se však dozvěděl od Řeků, kteří bydlí u Helespontu a u Černého moře. Byl otrokem Pýthagory, syna Mnésarchova, Později se stal svobodným člověkem, získal veliký majetek a vrátil se s ním zpátky domů [k thráckým Getům]. Tehdy však Thrákové žili bédně a byli úplně nevzdělaní, zato Zalmoxis poznal íónský způsob života a způsoby lepší než ty thrácké, neboť se stýkal s Řeky a mezi Řeky i s Pýthagorou, který přece nebyl nejslabším řeckým mudrcem. Zalmoxis si tedy nechal postavit mužský dům, v němž hostil význačné lidi a přitom je poučoval, že ani on, ani jeho spoluhodnící včetně svých potomků nezemřou, ale že přijdou na takové místo, že budou moci věčně užívat všeho dobrého. Zatímco toto vykládal a říkal takovéto věci, budoval si podzemní příbytek. Jakmile jej měl hotový, zmizel z Thrákie, neboť sestoupil do tohoto podzemního obydlí a tam žil tři roky. Thrákové po něm toužili a oplakávali ho jako mrtvého. Čtvrtého roku se Zalmoxis Thrákům ukázal a tak je přesvědčil o pravdivosti všeho, co říkal. Toto prý udělal.

(96) Já neříkám, že tomu vyprávění o podzemním příbytku nevěřím, nedůvěřuji mu však bezvýhradně. Myslím si totiž, že se tento Zalmoxis narodil o mnoho let dříve než Pýthagorás. Ať už byl nějaký člověk Zalmoxis, nebo ať je to nějaké getské domorodé božstvo, ať se má dobře!

ὥς δὲ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν τὸν Ἑλλάσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ Πόντον, τὸν Σάλμοξιν τοῦτον ἐόντα ἄνθρωπον δουλεῦσαι ἐν Σάμῳ, δουλεῦσαι δὲ Πυθαγόρῃ τῷ Μνησάρχου. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸν γενόμενον ἐλεύθερον χρήματα κτήσασθαι συχνά, κτησάμενον δὲ ἀπελθεῖν ἐς τὴν ἑωυτοῦ. ἄτε δὲ κακοβίων τε ἐόντων τῶν Θρηίκων καὶ ὑπαφρονεστέρων, τὸν Σάλμοξιν τοῦτον ἐπιστάμενον δίαϊτάν τε Ἰάδα

καὶ ἤθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρηίκας, οἷα Ἑλλησί τε ὁμιλήσαντα καὶ Ἑλλήνων οὐ τῶι ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ, κατασκευάσασθαι ἀνδρεῶνα, ἐς τὸν πανδοκεύοντα τῶν ἀστῶν τοὺς πρώτους καὶ εὐωχέοντα ἀναδιδάσκειν, ὡς οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ συμπόται αὐτοῦ οὔτε οἱ ἐκ τούτων αἰεὶ γινόμενοι ἀποθανέονται, ἀλλ' ἤξουσι ἐς χῶρον τοῦτον, ἵνα αἰεὶ περιεόντες ἔξουσι [τὰ] πάντα ἀγαθά. ἐν ᾧ δὲ ἐποίει τὰ καταλεχθέντα καὶ ἔλεγε ταῦτα, ἐν τούτῳ κατάγειον οἴκημα ἐποιεῖτο. ὡς δὲ οἱ παντελέως εἶχε τὸ οἴκημα, ἐκ μὲν τῶν Θρηίκων ἠφανίσθη, καταβάς δὲ κάτω ἐς τὸ κατάγειον οἴκημα διαιτᾶτο ἐπ' ἕτεα τρία· οἱ δὲ μιν ἐπόθειον τε καὶ ἐπένθειον ὡς τεθνεῶτα. τετάρτῳ δὲ ἔτει ἐφάνη τοῖσι Θρηίξι καὶ οὕτω πιθανά σφι ἐγένετο, τὰ ἔλεγε ὁ Σάλμοξις. ταῦτά φασι μιν ποιῆσαι.

(96) ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ καταγέου οἰκήματος οὔτε ἀπιστέω οὔτ' ᾧ πιστεύω τι λήην, δοκέω δὲ πολλοῖσι ἕτεσι πρότερον τὸν Σάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρῳ.

A 3 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII, 8 (cfr. Porfyrios, Vita Pythagorae 41)

Aristoxenos však říká, že většinu svých etických názorů Pýthagorás převzal od Themistokleie, [kněžky] v Delfách.

φησὶ δὲ καὶ Ἀριστόξενος (fr. 2; FHG II,272) τὰ πλεῖστα τῶν ἠθικῶν δογμάτων λαβεῖν τὸν Πυθαγόραν παρὰ Θεμιστοκλείας τῆς ἐν Δελφοῖς.

A 4 = Ísokratés, Busiris 28-29

Pýthagorás ze Samu (...), když se dostal do Egypta a stal se učedníkem Egypt'anů, jednak přinesl tuto jinou filosofii k Řekům, jednak zjevněji než jiní věnoval péči obětem a posvátným obřadům, které vedl. (...)

Πυθαγόρας ὁ Σάμιος .. ἀφικόμενος εἰς Αἴγυπτον καὶ μαθητῆς ἐκείνων γενόμενος τὴν τ' ἄλλην φιλοσοφίαν πρῶτος εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκόμισε καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀγιστείας τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπιφανέστερον τῶν ἄλλων ἐσπούδασεν ἡγούμενος, εἰ καὶ μηδὲν αὐτῶι διὰ ταῦτα πλέον γίγνοιτο παρὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' οὖν παρὰ γε τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων μάλιστ' εὐδοκίμησιν. (29) ὅπερ αὐτῶι καὶ συνέβη. τοσοῦτον γὰρ εὐδοξίαι τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε καὶ τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπιθυμεῖν αὐτοῦ μαθητὰς εἶναι, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἥδιον ὄραν τοὺς παῖδας τοὺς αὐτῶν ἐκείνωι συγγιγνομένους ἢ τῶν οἰκείων ἐπιμελουμένους. καὶ τούτοις οὐχ οἷόν τ' ἀπιστεῖν· ἔτι γὰρ καὶ νῦν τοὺς προσποιουμένους ἐκείνου μαθητὰς εἶναι μᾶλλον σιγῶντας θαυμάζουσιν ἢ τοὺς ἐπὶ τῶι λέγειν μεγίστην δόξαν ἔχοντας.

A 5/ 1 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII,56 (O. A. II,156b6 Sauppe)

Alkidamás však ve *Výkladu přírody* tvrdí (viz Empedoklés A 1.56), že Zénón [Elejský] a Empedoklés poslouchali v téže době Parmenida, že ho však později opustili. Zénón prý začal filosofovat svým vlastním způsobem, zatímco Empedoklés se stal posluchačem Anaxagorovým a Pýthagorovým. Vzal si prý za vzor důstojnost Pýthagorova života i zjevu a Anaxagorovu nauku o přírodě.

Ἀλκιδάμας δ' ἐν τῶι Φυσικῶι (cfr. Empedoklés A 1,56) φησι (...) τὸν δὲ Ἀναξαγόρου διακοῦσαι καὶ Πυθαγόρου καὶ τοῦ μὲν τὴν σεμνότητα ζηλῶσαι τοῦ τε βίου καὶ τοῦ σχήματος, τοῦ δὲ τὴν φυσιολογίαν.

A 5/ 2 = Aristotelés, Rhetorica II, 23; 1398b9

καὶ ὡς Ἀλκιδάμας, ὅτι πάντες τοὺς σοφοὺς τιμῶσιν. Πάριοι γοῦν Ἀρχίλοχον
καίπερ βλάσφημον ὄντα τετιμήκασι (...) καὶ Ἰταλιῶται Πυθαγόραν καὶ Λαμψακηνοὶ
Ἀναξαγόραν ξένον ὄντα ἔθαψαν καὶ τιμῶσιν ἔτι καὶ νῦν.

Zrovna tak dokazoval Alkidamás, že všichni mají v úctě lidi vzdělané a duchaplné, když pravil:
„Vždyť Parští ctili svého Archilocha, i když byl utrhačným posměváčkem ... a Italové Pýthagoru,
Lampsacané pohřbili Anaxagoru, ačkoli byl cizincem, a uctívají jeho památku až do dnešního
dne...“

A 6/ 1 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum IX,38

„Zdá se,“ praví Thrasylos, „že [Démokritos] byl následovníkem pýthagoriků. Vždyť vzpomíná i
samotného Pýthagoru a ve stejnojmenném spise o něm mluví s obdivem. Zdá se, že od něho
převzal všechno, a byl by jeho posluchačem, kdyby se tomu nepřičilo rozpětí času.“ Glaukos
z Rhégia, který žil v téže době, tvrdí, že [Démokritos] zcela jistě poslouchal některého
z pýthagoriků.

δοκεῖ δέ, φησὶν ὁ Θρασύλος, ζηλωτῆς γεγονέναι τῶν Πυθαγορικῶν· ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ
Πυθαγόρου μέμνηται θαυμάζων αὐτὸν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ συγγράμματι. πάντα δὲ
δοκεῖν παρὰ τούτου λαβεῖν καὶ αὐτοῦ δ' ἂν ἀκηκοέναι, εἰ μὴ τὰ τῶν χρόνων
ἐμάχετο. πάντως μέντοι τῶν Πυθαγορικῶν τινος ἀκουσαί φησιν αὐτὸν Γλαῦκος ὁ
Ῥηγῖνος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐτῷ γεγονώς.

A 6/ 2 = Porfyrios, Vita Pythagorae 3

Dúris ze Samu však v druhé knize *Dob* uvádí jeho syna Arimnésta a říká, že byl učitelem Démokrita. Tento Arimnéstos prý po svém návratu z vyhnanství postavil v Héřině svatyni měděný obětní dar, který měl průměr skoro dva lokte, na který nechal napsat toto:

Pýthagorův milý syn Arimnéstos věnoval,

když slovy našel mnohou moudrost.

Odtud to vzal hudebník Símos a přisvojil si jako vlastní pravidlo. Prý tam byla napsána sedmerá moudrost, když ale Símos jednu vzal, byly odstraněny i ostatní, které byly na obětním daru napsané.

Δουῖρις δ' ὁ Σάμιος ἐν δευτέρῳ τῶν Ὁρῶν (F GrHist. 76 F 23; II,145) παῖδά τ' αὐτοῦ ἀναγράφει Ἀρίμνηστον καὶ διδάσκαλόν φησι γενέσθαι Δημοκρίτου. τὸν δ' Ἀρίμνηστον κατελθόντ' ἀπὸ τῆς φυγῆς χαλκοῦν ἀνάθημα τῷ ἱερωῖ τῆς Ἥρας ἀναθεῖναι τὴν διάμετρον ἔχον ἔγγυς δύο πήχεων, οὗ ἐπίγραμμα ἦν ἐγγεγραμμένον τόδε·

Πυθαγόρῳ φίλος υἱὸς Ἀρίμνηστός μ' ἀνέθηκε

πολλὰς ἐξευρῶν εἰνὶ λόγοις σοφίας.

τοῦτο δ' ἀνελόντα Σίμων τὸν ἀρμονικὸν καὶ τὸν κανόνα σφετερισάμενον ἐξενεγκεῖν ὡς ἴδιον. εἶναι μὲν οὖν ἑπτὰ τὰς ἀναγεγραμμένας σοφίας, διὰ δὲ τὴν μίαν, ἣν Σίμος ὑφείλετο, συναφανισθῆναι καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῷ ἀναθήματι γεγραμμένας.

A 6a = Proklos, In Euclid. 65,11 Fr.

Po něm [po Thalétovi] pak Mamerkos Stésichorský, bratr básníka, vzpomíná, jak byl přítomen úsilí týkajícího se geometrie. (...) Po nich však Pýthagorás proměnil filosofii týkající se geometrie vzhůru do podoby svobodné nauky (*paideias eleútherú*) tím, že dohlédl její principy, a že probíral její theorémata nelátkově, tedy myšleně. Nalezl také úsilí všeho o úměrnost (*analogon*) i soustavu kosmických postavení.

μετὰ δὲ τοῦτον Μάμερκος ὁ Στησιχόρου τοῦ ποιητοῦ ἀδελφὸς ὡς ἐφαψάμενος τῆς περὶ γεωμετρίας σπουδῆς μνημονεύεται (...) ἐπὶ δὲ τούτοις Πυθαγόρας τὴν περὶ αὐτὴν φιλοσοφίαν εἰς σχῆμα παιδείας ἐλευθέρου μετέστησεν ἄνωθεν τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἐπισκοπούμενος καὶ ἀύλως καὶ νοερώς τὰ θεωρήματα διερευνώμενος, ὃς δὴ καὶ τὴν τῶν ἀνὰ λόγον πραγματείαν καὶ τὴν τῶν κοσμικῶν σχημάτων σύστασιν ἀνεῦρεν.

A 7/ 1 = Aristotelés, *Metaphysica* I, 5; 986a29

Neboť Alkmaión byl [mladý], když Pýthagorás byl stařec.

καὶ γὰρ ἐγένετο τὴν ἡλικίαν Ἄλκμαίων [νέος] ἐπὶ γέροντι Πυθαγόραι.

A 7/ 2 = Apollónios Paradox., *Historiae mirabiles* 6,1 Giannini

τούτοις, δὲ ἐπιγενόμενος Πυθαγόρας Μνησάρχου υἱὸς τὸ μὲν πρῶτον διεπονείτο περὶ τὰ μαθήματα καὶ τοὺς ἀριθμούς, ὕστερον δὲ ποτε καὶ τῆς Φερεκίδου τερατοποιίας οὐκ ἀπέστη. καὶ γὰρ ἐν Μεταποντίῳ πλοίου εἰσερχομένου φορτίον ἔχοντος καὶ τῶν παρατυχόντων εὐχομένων σωστὸν κατελθεῖν διὰ τὸν φόρτον, ἐφεστῶτα τοῦτον εἶπεῖν ἄνεκρον τοίνυν φανήσεται ὑμῖν σῶμα ἄγον τὸ πλοῖον τοῦτο'.

A 7/ 3 = Eusebios, *Praeparatio Evangelica* X, 3,6

πάλιν δ' ἐν Καυλωνίαι, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης [προυσήμηνε τὴν λευκὴν ἄρκτον. καὶ ὁ αὐτὸς Ἀριστοτέλης] γράφων περὶ αὐτοῦ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα λέγει καὶ τὸν ἐν Τυρρηνίαι, φησίν, δάκνοντα θανάσιμον ὄφιν αὐτὸς δάκνων ἀπέκτεινεν'. καὶ τὴν γινομένην δὲ στάσιν τοῖς Πυθαγορείοις προειπεῖν. διὸ καὶ εἰς Μεταπόντιον ἀπῆρεν ὑπὸ μηδενὸς θεωρηθεῖς, καὶ ὑπὸ τοῦ Κάσα ποταμοῦ διαβαίνων σὺν ἄλλοις ἤκουσε φωνὴν μεγάλην ὑπὲρ ἀνθρώπων· Πυθαγόρα, χαῖρε'. τοὺς δὲ παρόντας περιδεεῖς γενέσθαι. ἐφάνη δὲ ποτε καὶ ἐν Κρότωνι καὶ ἐν Μεταποντίῳ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ. ἐν θεάτρῳ δὲ καθήμενός ποτε ἐξανίστατο, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης, καὶ τὸν ἴδιον μηρὸν παρέφηνε τοῖς καθημένοις ὡς χρυσοῦν.

A 7/ 4 = Aelianus Claudius, *Varia historia* II,26

Ἀριστοτέλης (fr. 191) λέγει ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν τὸν Πυθαγόραν Ἀπόλλωνα Ὑπερβόρειον προσαγορεύεσθαι.

A 7/ 5 = Aelianus Claudius, *Varia historia* IV,17

ἐδίδασκε Πυθαγόρας τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι κρειπτόνων γεγένηται σπερμάτων ἢ κατὰ τὴν φύσιν τὴν θνητὴν. καὶ Μυλλίαν δὲ τὸν Κροτωνιάτην ὑπέμνησεν, ὅτι Μίδας ὁ Γορδίου ἐστὶν ὁ Φρύξ, καὶ τὸν ἀετὸν δὲ τὸν λευκὸν κατέψησεν ὑπομείναντα αὐτόν.

A 7/ 6 = Iamblichos, *De vita Pythagorica* 31

ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Περὶ τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας (fr. 192) διαίρεσίν τινα τοιάνδε ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς πάνυ ἀπορρήτοις διαφυλάττεσθαι τοῦ λογικοῦ ζώου τὸ μὲν ἐστὶ θεός, τὸ δὲ ἄνθρωπος, τὸ δὲ οἶον Πυθαγόρας.

A 8/ 1 = Kléméns Alexandrijský, Stromata I, 62,2

Pýthagorás, syn Mnésarchũv, pocházel podle Hippobota ze Samu. Byl Tyrhén, jak uvádějí Aristoxenos v *Životě Pýthagorově*, Aristarchos (Aristotelés fr. 190 Rose) a Theopompos. Neanthés však tvrdí, že pocházel ze Sýrie nebo z Tyru. Většina se tedy shoduje v tom, že byl rodem barbar.

Πυθαγόρας μὲν οὖν Μνησάρχου Σάμιος, ὡς φησιν Ἰππόβοτος, ὡς δὲ Ἀριστόξενος ἐν τῷ Πυθαγόρου βίῳ (fr. 1; FHG II,272) καὶ Ἀρίσταρχος (Ἀριστοτέλης Preller, fr. 190 Rose) καὶ Θεόπομπος (F Gr Hist. 115 F 72; II,550) Τυρρηνὸς ἦν, ὡς δὲ Νεάνθης (F GrHist. 84 F 29; II, 198) Σύριος ἢ Τύριος. ὥστε εἶναι κατὰ τοὺς πλείστους τὸν Πυθαγόραν βάρβαρον τὸ γένος.

A 8/ 2 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII, 1

Podle Aristoxena pocházel [Pýthagorás] z Tyrhénu, z jednoho z ostrovů, kterých se zmocnili Athéňané a vyhnali z nich Tyrhény.

ὡς Ἀριστόξενος, Τυρρηνὸς ἀπὸ μιᾶς τῶν νήσων ἃς ἔσχον Ἀθηναῖοι Τυρρηνούς ἐκβαλόντες.

A 8/ 3 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum I, 118

Aristoxenos však ve spisu *O Pýthagorovi a jeho znamenitých následovních* tvrdí (fr.3), že když Ferekýdés po nemoci zemřel, pochoval jej Pýthagorás na Délu (Ferekýdés A 1).

Ἄριστόξενος δ' ἐν τῷ Περί Πυθαγόρου καὶ τῶν γνωρίμων αὐτοῦ (fr. 3) φησι νοσήσαντα αὐτὸν (Ferekýdés A 1) ὑπὸ Πυθαγόρου ταφῆναι ἐν Δήλῳ.

A 8/ 4 = Porfyrios, *Vita Pythagorae* 9

Aristoxenos říká, že Pýthagorás odcestoval do Itálie tehdy, když mu bylo čtyřicet let, a viděl, jak se Polykratova tyranida upevňuje, neboť pro svobodného muže není pěkné, když je podroben dohledu a samovládě.

γεγονότα δ' ἐτῶν τεσσαράκοντά φησιν ὁ Ἄριστόξενος (fr. 4) καὶ ὁρῶντα τὴν τοῦ Πολυκράτους τυραννίδα συντονωτέραν οὔσαν, ὥστε καλῶς ἔχειν ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ τὴν ἐπιστάσιαν τε καὶ δεσποτείαν [μὴ] ὑπομένειν, οὕτως δὴ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἄπαρσιν ποιήσασθαι.

A 8/ 5 = Pseudo-Iamblichos, *Theol. Arithm.* p. 40 Ast

Ἄνδροκύδης δὲ ὁ Πυθαγορικὸς ὁ Περί τῶν συμβόλων γράψας καὶ Εὐβουλίδης ὁ Πυθαγορικὸς καὶ Ἄριστόξενος καὶ Ἰππόβοτος καὶ Νεάνθης οἱ [τὰ] κατὰ τὸν ἄνδρα ἀναγράψαντες σὺς ἔτεσι τὰς μετεμψυχώσεις τὰς αὐτῷ συμβεβηκυίας ἔφασαν γεγονέναι. μετὰ τῶσαῦτα γοῦν ἔτη εἰς παλιγγενεσίαν ἐλθεῖν Πυθαγόραν καὶ ἀναζητῆσαι ὡσανεὶ μετὰ τὴν πρώτην ἀνακύκλωσιν καὶ ἐπάνοδον τοῦ ἀπὸ ἐξ ψυχογονικοῦ κύβου, τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ ἀποκαταστατικοῦ διὰ τὸ σφαιρικόν, ὡς δὲ καὶ ἄλλην διὰ τούτων ἀνάζησιν ἔσχε· ὧ καὶ συμφωνεῖ τὸ Εὐφόρβου τὴν ψυχὴν

έσχηκέναι κατά γε τοὺς χρόνους· φ γὰρ καὶ ἰδ' ἔτη ἔγγιστα ἀπὸ τῶν Τρωικῶν ἱστορεῖται μέχρι Ξενοφάνους τοῦ φυσικοῦ καὶ τῶν Ἄνακρέοντός τε καὶ Πολυκράτους χρόνων καὶ τῆς ὑπὸ Ἀρπάγου τοῦ Μήδου Ἰώνων πολιορκίας καὶ ἀναστάσεως, ἣν Φωκεῖς φυγόντες Μασσαλίαν ὤικησαν· πᾶσι γὰρ τούτοις ὁμόχρονος ὁ Πυθαγόρας ὑπὸ Καμβύσου γοῦν ἱστορεῖται Αἴγυπτον ἐλόντος συνηχημαλωτίσθαι ἐκεῖ συνδιατρίβων τοῖς ἱερεῦσι, καὶ εἰς Βαβυλῶνα μετελθὼν τὰς βαρβαρικὰς τελετὰς μνηθῆναι, ὅτε Καμβύσης τῇ Πολυκράτους μέχρι τυραννίδι συνεχρόνει, ἣν φεύγων εἰς Αἴγυπτον· μετῆλθε Πυθαγόρας. δις οὖν ἀφαιρεθείσης τῆς περιόδου (τοῦτ' ἔστι δις τῶν σις ἐτῶν) λοιπὰ γίνεται τὰ τοῦ βίου αὐτοῦ πβ.

A 8/ 6 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII,4-5

Hérakleidés Pontský uvádí, že Pýthagorás o sobě říkal, jak kdysi byl Aithalidés a byl pokládán za syna Hermova, že mu však prý Hermés nabídnul, aby si vybral, co by chtěl, krom nesmrtelnosti. Vyžádal prý si, aby si za živa i po smrti mohl pamatovat vše, co se mu přihodí. Tak si prý pamatoval všechno nejen za svého života, ale zachoval si tuto vzpomínku, i když zemřel. V pozdějším čase pak přišel do Euforba a byl poražen Meneláem. Euforbos vyprávěl, že kdysi žil jako Aithalidés a že od Herma obdržel onen dar. Vyprávěl i o putování duše, jak putovala sem a tam, do kolika rostlin a živočichů přišla, co všechno zažila v Hádu a co podstupují ostatní duše. (5) Když Euforbos zemřel, přešla jeho duše do Harmotíma, který tomu chtěl dodat věrohodnosti a odebral se do Branchídy (= Didymy). Když vstoupil do Apollónovy svatyně, ukázal na štít, který tam zavěsil Meneláos (ten prý totiž, když odplouval z Tróje, věnoval Apollónovi štít). Štít byl už celý zpuchřelý, pouze obličej ze slonoviny zůstal neporušený. Po Hermotímově smrti se pak stal Pyrrhem, rybářem na Délu. A opět si všechno pamatuje, jak byl nejprve Aithalidés, pak Euforbos, potom Hermotimos, pak Pyrrhos. Po Pyrrhově smrti se prý stal Pýthagorou a pamatuje si vše, co bylo řečeno.

τουτὸν φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός (fr. 37 Voss, cfr. Ferekýdés B 8) περὶ αὐτοῦ τάδε λέγειν, ὡς εἶη ποτὲ γεγονῶς Αἰθαλίδης καὶ Ἐρμού υἱὸς νομισθείη· τὸν δὲ Ἐρμῆν εἰπεῖν αὐτῷ ἐλέσθαι ὅ τι ἂν βούληται πλὴν ἀθανασίας. αἰτήσασθαι οὖν ζῶντα καὶ τελευτῶντα μνήμην ἔχειν τῶν συμβαινόντων. ἐν μὲν οὖν τῇ ζωῇ πάντων διαμνημονεῦσαι· ἐπεὶ δὲ ἀποθάνοι, τηρῆσαι τὴν αὐτὴν μνήμην. χρόνῳ δ' ὕστερον εἰς Εὐφορβὸν ἐλθεῖν καὶ ὑπὸ Μενέλεω τρωθῆναι. ὁ δ' Εὐφορβὸς ἔλεγεν, ὡς Αἰθαλίδης ποτὲ γεγόνῳ, καὶ ὅτι παρ' Ἐρμού τὸ δῶρον λάβοι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλησιν, ὡς περιεπολήθη καὶ εἰς ὅσα φυτὰ καὶ ζῶια παρεγένετο καὶ ὅσα ἢ ψυχὴ ἐν τῷ Ἄιδῃ ἔπαθε καὶ αἱ λοιπαὶ τίνα ὑπομένουσιν. (5) ἐπειδὴ δὲ Εὐφορβὸς ἀποθάνοι, μεταβῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς Ἐρμότιμον, ὃς καὶ αὐτὸς πίστιν θέλων δοῦναι ἐπανῆλθεν εἰς Βραγχίδας καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν ἐπέδειξεν ἣν Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα (ἔφη γὰρ αὐτόν, ὅτ' ἀπέπλει ἐκ Τροίας, ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἀσπίδα) διασεσηπυῖαν ἤδη, μόνον δὲ διαμένον τὸ ἐλεφάντινον πρόσωπον. ἐπειδὴ δὲ Ἐρμότιμος ἀπέθανε, γενέσθαι Πύρρον τὸν Δῆλιον ἀλιέα· καὶ πάντα πάλιν μνημονεύειν, πῶς πρόσθεν Αἰθαλίδης, εἶτ' Εὐφορβὸς, εἶτα Ἐρμότιμος, εἶτα Πύρρος γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ Πύρρος ἀπέθανε, γενέσθαι Πυθαγόραν καὶ πάντων τῶν εἰρημένων μεμῆσθαι.

A 8a = Porfýrios, Vita Pythagorae 18-19

Pak připlul do Itálie a objevil se v Krotónu, jak tvrdí Dikaiarchos. Když tam po dlouhém putování Pýthagorás přišel, jako muž bohatý a také svou přirozeností od Osudu dobře vybavený (jeho vzhled byl totiž ušlechtilý, plný půvabu, jeho hlas, zvyky i všechno ostatní bylo krásně upravené), zapůsobil na Krotónany tak, že krásnými řečmi okouzлил radu starců, pak se na pokyn městských úředníků ještě obrátil k mladým s poučením vhodným pro jejich věk, potom promluvil k chlapcům, jichž se ze škol mnoho shromáždilo; nakonec i k ženám a také ženy se kvůli němu sešly! (19) To mu přineslo velkou slávu a přijal (za žáky) mnohé z občanů města, nejen muže,

nýbrž i ženy. Jedna z nich, jmenovala se Theanó, se stala slavnou. Přijal také mnohé krále a vládcy přilehlých barbarských území. Nikdo však nemůže spolehlivě říct, co jim říkal, neboť o všem zachovávali mlčení. Neznámější je toto:

Především říkal, že duše je nesmrtelná; dále že přechází v jiné druhy živých bytostí; kromě toho, že se to, co bylo, rodí po určité době znovu. Že nic není zcela nové a že všechno živé je třeba považovat za stejný rod. Toto jsou poučky, které v Řecku jako první zavedl Pýthagorás.

ἐπεὶ δὲ τῆς Ἰταλίας ἐπέβη καὶ ἐν Κρότωνι ἐγένετο, φησὶν ὁ Δικαίαρχος (fr. 29; FHG II,244), ὡς ἀνδρὸς ἀφικομένου πολυπλάνου τε καὶ περιττοῦ καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ὑπὸ τῆς τύχης εὖ κεχορηγημένου (τὴν τε γὰρ ἰδέαν εἶναι ἐλευθέριον καὶ μέγαν χάριν τε πλείστην καὶ κόσμον ἐπὶ τε τῆς φωνῆς καὶ τοῦ ἥθους καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἔχειν), οὕτως διαθεῖναι τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν, ὥστ' ἐπεὶ τὸ τῶν γερόντων ἀρχεῖον ἐψυχαγώγησεν πολλὰ καὶ καλὰ διαλεχθεῖς, τοῖς νέοις πάλιν ἠβητικὰς ἐποίησατο παραινέσεις ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθεῖς· μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς παισὶν ἐκ τῶν διδασκαλείων ἀθροοῖς συνελθοῦσιν· εἶτα ταῖς γυναῖξι καὶ γυναικῶν σύλλογος αὐτῶι κατεσκευάσθη. (19) γενομένων δὲ τούτων μεγάλη περὶ αὐτοῦ ηὔξηθη δόξα, καὶ πολλοὺς μὲν ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως ὁμιλητὰς οὐ μόνον ἀνδρας ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, ὧν μιᾶς γε Θεανοῦς καὶ διεβοήθη τοῦνομα, πολλοὺς δ' ἀπὸ τῆς σύνεγγυς βαρβάρου χώρας βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας. ἃ μὲν οὖν ἔλεγε τοῖς συνοῦσιν, οὐδὲ εἷς ἔχει φράσαι βεβαίως· καὶ γὰρ οὐδ' ἡ τυχοῦσα ἦν παρ' αὐτοῖς σιωπή. μάλιστα μέντοι γνώριμα παρὰ πᾶσιν ἐγένετο πρῶτον μὲν ὡς ἀθάνατον εἶναι φησι τὴν ψυχὴν, εἶτα μεταβάλλουσιν εἰς ἄλλα γένη ζώων, πρὸς δὲ τούτοις ὅτι κατὰ περιόδους τινὰς τὰ γενόμενά ποτε πάλιν γίνεται, νέον δ' οὐδὲν ἀπλῶς ἔστι καὶ ὅτι πάντα τὰ γινόμενα ἔμψυχα ὁμογενῆ δεῖ νομίζειν. φαίνεται γὰρ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ δόγματα πρῶτος κομίσαι ταῦτα Πυθαγόρας.

Ještě je třeba říci něco o jeho vzdělání. Většina tvrdí, že znalosti zvané matematické získal u Egypt'anů, Chaldejců a Foiničanů. Geometrii totiž odedávna přestovali Egypt'ané, znalost čísel a výpočtů Foiničané a zkoumání nebe Chaldejci. Bohoslužby a ostatní věci o životě prý poznal u Mágů a od nich je také převzal. (7) Tohle zná více méně mnoho lidí, protože to je zapsáno v pamětech. Ostatní je méně známé, kromě toho co uvádí Eudoxos v sedmé knize *Popisu Země*: Zachovával prý čistotu, a proto se vyhýbal jakémukoliv zabíjení i lidem, kteří zabíjejí. Nejen, že se zdržoval [pojídání masa] živých bytostí, ale nikdy se ani nepřiblížil žádnému kuchaři a lovcí.

(6) περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ οἱ πλείους τὰ μὲν τῶν μαθηματικῶν καλουμένων ἐπιστημῶν παρ' Αἰγυπτίων τε καὶ Χαλδαίων καὶ Φοινίκων φασὶν ἐκμαθεῖν γεωμετρίας μὲν γὰρ ἐκ παλαιῶν χρόνων ἐπιμεληθῆναι Αἰγυπτίους, τὰ δὲ περὶ ἀριθμούς τε καὶ λογισμούς Φοίνικας, Χαλδαίους δὲ τὰ περὶ τὸν οὐρανὸν θεωρήματα· περὶ τὰς τῶν θεῶν ἀγιστείας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν περὶ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων παρὰ τῶν Μάγων φασὶ διακοῦσαι τε καὶ λαβεῖν. (7) καὶ ταῦτα μὲν σχεδὸν πολλοὺς ἐπιγιγνώσκειν διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν ὑπομνήμασιν, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἦττον εἶναι γνῶριμα· πλὴν τοσαύτη γε ἀγνείαι φησὶν Εὐδόξος ἐν τῇ ἐβδόμῃ τῆς Γῆς περιόδου (fr. 36 Gisinger; Στοιχεῖα VI,119) κεχρηῆσθαι καὶ τῇ περὶ τοὺς φόνους φυγῆι καὶ τῶν φονευόντων, ὡς μὴ μόνον τῶν ἐμψύχων ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ μαγείοις καὶ θηράτορσι μηδέποτε πλησιάζειν.

A 9/ 2 = Strabón, *Geographica* XV,716

εἰπόντος δ' ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγοι κελεύοι τε ἐμψύχων ἀπέχεσθαι ...

A 9/ 3 = Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* VIII,20

Obětoval jen neživé věci. Někteří však tvrdí, že obětoval pouze kohouty a ještě sající kůzlata i takzvaná podsvinčata, nikoli však jehňata. Oproti tomu však Aristoxenos tvrdí, že dovoloval jíst všechny živočichy a zakazoval jíst pouze vola k orání a berana.

θυσίαις τε ἐχρήτο ἀψύχοις, οἱ δὲ φασιν, ὅτι ἀλέκτορσι μόνον καὶ ἐρίφοις γαλαθηνοῖς καὶ τοῖς λεγομένοις ἀπαλίσαις, ἥκιστα δὲ ἀρνάσιν. ὃ γε μὴν Ἄριστόξενος (fr 7; FHG II, 273) πάντα μὲν τὰ ἄλλα συγχωρεῖν αὐτὸν ἐσθίειν ἔμψυχα, μόνον δ' ἀπέχεσθαι βοὸς ἀροτῆρος καὶ κριοῦ.

A 9/ 4 = Gellius, Noctes Atticae IV,11,1-12

Stará falešná domněnka, že filosof Pýthagorás nejedl nic ze zvířat se stále houževnatě udržuje, stejně tak i báchorka, že se zdržoval bobů, řecky *kyamos*. (2) Na základě této domněnky básník Kallimachos napsal (fr. 128):

a boby vzdal od svých rukou, obtížné jídlo,
tak pravil Pýthagorás a já to říkám též.

(1) *Opinio vetus falsa occupavit et convaluit Pythagoram philosophum non esitavisse ex animalibus, item abstinuisse fabulo quem Graeci κυάμον appellat. (2) ex hac opinione Callimachus poeta scripsit (fr. 128)*

καὶ κυάμων ἄπο χειρῶν ἔχειν, ἀνιῶντος ἐδεστοῦ,
καὶ γὰρ, Πυθαγόρας ὡς ἐκέλευε, λέγω.

(3) Díky téže domněnce také Cicero v první knize spisu *O věštění* říká: „(...) Panuje domněnka, že pýthagorejci měli zakázáno jíst boby, neboť tato rostlina velice nadýmá, což není vhodné pro ty, kteří hledají klid duše.” Tolik Cicero.

(...)

(4) Avšak Aristoxenos, velký znalec staré literatury a hudby, posluchač filosofa Aristotela, v knize *O Pýthagorovi* napsal, že Pýthagorás nepoužíval žádnou zeleninu častěji než bob, neboť tato potravina usnadňuje trávení a vyprazdňování. (5) Cituji přímo Aristoxenova slova (fr. 7): „Z luštěnin si Pýthagorás nejvíce cenil bob, upravuje totiž trávení. Proto jej také co nejvíce používal.”

(4) Sed Aristoxenus musicus, vir litterarum veterum diligentissimus, Aristoteli philosophi auditor, in libro quem de Pythagora reliquit, nullo saepius legumento Pythagoram dicit usum quam fabis, quoniam is cibus et subduceret sensim alvum et levigaret. (5) verba ipsa Aristoxeni (fr. 7; FHG II, 273) subscripsi:

Πυθαγόρας δὲ τῶν ὀσπρίων μάλιστα τὸν κύαμον ἐδοκίμασεν· λειαντικόν τε γὰρ εἶναι καὶ ἰαχωρητικόν· διὸ καὶ μάλιστα κέχρηται αὐτῶι.

(6) Aristoxenos také referuje, že Pýthagorás jedl i selata jehňata. (7) Zdá se, že se tyto věci dozvěděl od svého přítele pýthagorejce Xenofila a od některých pamětníků, kteří žili v době Pýthagorova života. (8) O tom, že Pýthagorás jedl maso zvířat, píše v komedii *Život Pýthagorův* i básník Alexis.

(6) porculis quoque minusculis et haedis tenerioribus victitasse idem Aristoxenus refert. (7) quam rem videtur cognovisse e Xenophilo Pythagorico familiari suo et ex quibusdam aliis natu maioribus, qui ab aetate Pythagorae [haud tantum aberant] (...)

(9) Zdá se, že základem domněnky o nepoužívání bobů bylo nedorozumění. V básni Empedokleově - a ten byl přívržencem Pýthagorovy nauky - se nachází tento verš (B 142):

Στρεῖξ σε, velice se στρεῖξ, od bobů ruce vzdal!

(9) videtur autem de κυάμωι non esitato causam erroris fuisse, quia in Empedocli carmine qui disciplinas Pythagorae secutus est, versus hic invenitur

δειλοί, πάνδειλοι, κυάμων ἄπο χειῖρας ἔχεσθαι.

(10) Mnozí se domnívají, že slovo *kyamús* zde znamená obvyklou luštěninu. Avšak ti, kteří se pozorněji zamýšlejí nad Empedokleovou básní, tvrdí, že *kyamús* na tomto místě znamená varlata, nazvaná takto symbolicky po Pýthagorově zvyku, neboť jsou příčinami plození (*aitoi tú kynein*) a dávají sílu lidskému pokolení. Empedoklés prý tedy nechtěl odvracet lidi od bobů, ale od poskvrny pohlavních výstředností.

(10) opinati enim sunt plerique κυάμους legumentum dici ut a vulgo dicitur. sed qui diligentius scitiusque carmina Empedocli arbitrati sunt, κυάμους hoc in loco testiculos significare dicunt eosque more Pythagorae operte atque symbolice κυάμους appellatos, quod sint αἴτιοι τοῦ κυεῖν et geniturae humanae vim praebeant idcircoque Empedoclen versu isto non a fabulo edendo, sed a rei veneriae proluvio voluisse homines deducere.

(11) Také Plútarchos, význačná autorita pokud jde o vědění, v první ze svých knih o Homérovi říká, že i Aristotelés byl stran pýthagorejců toho mínění, že se nezdržovali masa, s výjimkou některých jeho částí.

(...)

(12) Uvádím přímo Plútarchova slova, neboť jde o nečekanou skutečnost:

„Aristotelés (fr. 194) tvrdí, že se pýthagorejci zdržovali masa z dělohy, srdce, medusy a některých dalších živočichů, zatímco ostatní používali.”

(12) (...)

Ἄριστοτέλης (fr. 194) δὲ μήτρας καὶ καρδίας καὶ ἀκαλήφης καὶ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἀπέχεσθαί φησιν τοὺς Πυθαγορικούς, χρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις.

A 10 /1 = Platón, Respublica X; 600a

O Homérovi se říká, že se za svého života stal pro některé lidi, aspoň v soukromí, když ne na veřejnosti, vůdcem jejich výchovy, a ti že si ho svým soužitím zamilovali a svým potomkům předali jakousi homérskou cestu života. Podobně byl pro totéž milován Pýthagorás a jeho následovníci ještě i nyní mluví o pýthagorejském způsobu života a zdají se být odlišní od ostatních lidí.

ἀλλὰ δὴ εἰ μὴ δημοσίαι, ἰδίαι τισὶν ἡγεμῶν παιδείας αὐτὸς ζῶν λέγεται Ὅμηρος γενέσθαι, οἱ ἐκεῖνον ἡγάπων ἐπὶ συνουσίαι καὶ τοῖς ὑστέροις ὁδὸν τινα παρέδωσαν βίου Ὅμηρικὴν, ὥσπερ Πυθαγόρας αὐτὸς τε διαφερόντως ἐπὶ τούτῳ ἡγαπήθη, καὶ οἱ ὑστεροὶ ἔτι καὶ νῦν Πυθαγόρειον τρόπον ἐπονομάζοντες τοῦ βίου διαφανεῖς πηδοκοῦσιν εἶναι ἐν τοῖς ἄλλοις;

A 10 /2 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII,45-46

Mužného věku dosáhl [Pýthagorás] v 60. olympiádě (540/537 před n. l.) a jeho skupina se udržela až po devět nebo deset generací. Posledními z pýthagorejců, které ještě Aristoxenos viděl, totiž byli Xenofilos z Thrácké Chalkidy a Fantón z Fliúntu, dále Echekratés, Dioklés a Polymnástos, všichni také z Fliúntu. Byli to žáci Tarent'anů Filoláa a Euryta.

ἤκμαζε δὲ [Pýthagorás] καὶ κατὰ τὴν ἐξηκοστὴν ὀλυμπιάδα (540/537 BC), καὶ αὐτοῦ τὸ σύστημα διέμενε μέχρι γενεῶν ἑννέα ἢ καὶ δέκα. (46) τελευταῖοι γὰρ ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὓς καὶ Ἀριστόξενος (fr. 12; FHG II,275) εἶδε, Ξενοφίλος τε ὁ Χαλκιδεὺς ἀπὸ Θράκης καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος καὶ Ἐχεκράτης καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμναστος Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. ἦσαν δ' ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων.

A 10 /3 = Kléméns Alexandrijský, Stromata I,65,2

Pýthagoru nacházíme [v mužném věku] za tyrana Polykrata kolem 62. olympiády (532 až 529 před n. l.).

Πυθαγόρας δὲ κατὰ Πολυκράτη τὸν τύραννον περὶ τὴν ἑξηκοστὴν δευτέραν ὀλυμπιάδα εὐρίσκεται.

A 11 = Hippolytos Rom., Refutatio I,2,12 (Dox. 557)

Diodóros Eretrijský a hudebník Aristoxenos vyprávějí, že Pýthagorás přišel k chaldejskému Zaratovi [Zarathuštrovi] a ten mu vyložil, že od počátku jsou dvě příčiny jsoucna: otec a matka. Otec je světlem, matka tmou. Části světla pak jsou teplo, sucho, lehkost a rychlost; části tmy zase chladno, vlhko, tíže a pomalost. Z nich sestává celý svět, z ženského a mužského. Proto je i oběh Slunce souladný.

Διόδωρος δὲ ὁ Ἐρετριεὺς καὶ Ἀριστόξενος ὁ μουσικός φασι πρὸς Ζαράταν τὸν Χαλδαῖον ἐληλυθέναι Πυθαγόραν. τὸν δὲ ἐκθέσθαι αὐτῷ δύο εἶναι ἀπ' ἀρχῆς τοῖς οὖσιν αἴτια, πατέρα καὶ μητέρα· καὶ πατέρα μὲν φῶς, μητέρα δὲ σκότος· τοῦ δὲ φωτός μέρη θερμόν, ξηρόν, κοῦφον, ταχύ· τοῦ δὲ σκότους ψυχρόν, ὑγρόν, βαρύ, βραδύ· ἐκ δὲ τούτων πάντα τὸν κόσμον συνεστάναι, ἐκ θηλείας καὶ ἄρρενος. εἶναι δὲ τὸν κόσμον κατὰ φύσιν μουσικὴν ἁρμονίαν· διὸ καὶ τὸν ἥλιον ποιεῖσθαι τὴν περιόδον ἐναρμόνιον.

A 12 /1 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII,14

Zavedl také první míry a váhy u Řeků, jak tvrdí hudebník Aristoxenos.

καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι, καθά φησιν Ἄριστόξενος ὁ μουσικός (fr. 10; FGH II, 274).

A 12 /2 = Porfyrios, Vita Pythagorae 22

Podle Aristoxena za ním přicházeli Lukánové, Messáponé i Peuketiové a Římané. Zcela odstranil sváry nejen mezi vznešenými, ale i mezi jejich potomky po mnoho pokolení ve všech italských a sicilských městech, jak uvnitř každého z nich, tak i mezi nimi.

προσηλθον δ' αὐτῶι, ὡς φησιν Ἄριστόξενος (fr. 5 FHG II,273), καὶ Λευκανοὶ καὶ Μεσσάπιοι καὶ Πευκέτιοι καὶ Ῥωμαῖοι.

A 13 /1 = Porfyrios, Vita Pythagorae 4

Podle jiných autorů však Pýthagorovi dala Theanó, rodem Krét'anka, syna Télauga a dceru Myiu, podle některých Arignótu (od nichž se dochovaly pýthagorejské spisy). Tímaios vypráví, že dokud byla Pýthagorova dcera pannou, vodila panny v Krotónu, a ženy, když se stala ženou. Z jejího domu pak Krotónští učinili Démétrīnu svatyni a uličku, kde stál, nazvali Uličkou Mús.

ἄλλοι δ' ἐκ Θεανοῦς τῆς Πυθώνακτος τὸ γένος Κρήσης υἱὸν Τηλαυγῆ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι καὶ θυγατέρα Μυῖαν, οἱ δὲ καὶ Ἀριγνώτην (ῶν καὶ συγγράμματα Πυθαγόρεια σώιζεσθαι). Τίμαιος (fr. 78; FHG I,211) δ' ἱστορεῖ τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα καὶ παρθένον οὔσαν ἡγεῖσθαι τῶν παρθένων ἐν Κρότωνι καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν. τὴν δ' οἰκίαν Δήμητρος ἱερὸν ποιῆσαι τοὺς Κροτωνιάτας, τὸν δὲ στενωπὸν καλεῖν Μουσεῖον.

A 13 /2 = Iamblichos, De vita Pythagorica 170

γήμαντα δὲ τὴν γεννηθεῖσαν αὐτῶι θυγατέρα, μετὰ ταῦτα δὲ Μένωνι τῶι Κροτωνιάτῃ συνοικήσασαν, ἀγαγεῖν οὕτως ὥστε παρθένον μὲν οὔσαν ἡγεῖσθαι τῶν χορῶν, γυναῖκα δὲ γενομένην πρώτην προσιέναι τοῖς βωμοῖς: τοὺς δὲ Μεταποντίνους διὰ μνήμης ἔχοντας ἔτι τὸν Πυθαγόραν καὶ μετὰ τοὺς αὐτοῦ χρόνους τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος ἱερὸν τελέσαι, τὸν δὲ στενωπὸν Μουσεῖον.

A 13 /3 = Iustinus 20, 4

Pythagoras cum annos viginti Crotonae egisset, Metapontum emigravit ibique decessit: cuius tanta admiratio fuit ut ex domo eius templum facerent.

A 13 /4 = Papyrus Herc. 1788 (Coll. alt. VIII, fr. 4 Crönert Kolotes, Mened., p. 147

[ἐν δὲ Κρήτῃ κατελθὼν εἰς τὸ Ἰδαῖον ἄν[τ]ρον [...] καὶ τὰ περὶ θε[ῶν] ἐν] ἀπορρήτοις [μαθὼν ἀπῆρεν] εἰς Κρότωνα [καὶ κατέστρεψεν ἐ]νενηκοντα [ἔτη βιούς καὶ ἐτά]φη ἐν Μετα[ποντίω].]

A 14 = Didóros, Bibliotheca historica XII,9,2-10

γενόμενος δὲ παρ' αὐτοῖς (Sybariten) δημαγωγὸς Τῆλυς καὶ κατηγορῶν τῶν μεγίστων ἀνδρῶν ἔπεισε τοὺς Συβαρίτας φυγαδεῦσαι τοὺς εὐπορωτάτους τῶν πολιτῶν πεντακοσίους καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημεῦσαι. (3) τῶν δὲ φυγάδων παρελθόντων εἰς Κρότωνα καὶ καταφυγόντων ἐπὶ τοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν βωμούς, ὁ

μὲν Τῆλυς ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας, οἷς ἦν προστεταγμένον ἢ τοὺς φυγάδας ἐκδοῦναι ἢ πόλεμον προσδέχεσθαι. (4) συναχθείσης δὲ ἐκκλησίας καὶ προτεθείσης βουλῆς, πότερον χρὴ τοὺς ἰκέτας ἐκδοῦναι τοῖς Συβαρίταις ἢ πόλεμον ὑπομεῖναι πρὸς δυνατωτέρους, ἀπορουμένης τε τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου, τὸ μὲν πρῶτον ἔρρεπε ταῖς γνώμαις τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἰκετῶν διὰ τὸν πόλεμον. μετὰ δὲ ταῦτα Πυθαγόρου τοῦ φιλοσόφου συμβουλεύσαντος σώζειν τοὺς ἰκέτας, μετέπεσον ταῖς γνώμαις καὶ τὸν πόλεμον ὑπὲρ τῆς τῶν ἰκετῶν σωτηρίας ἀνείλοντο. (5) στρατευσάντων δ' ἐπ' αὐτοὺς τῶν Συβαριτῶν τριάκοντα μυριάσιν ἀντετάχθησαν οἱ Κροτωνιάται δέκα μυριάσι Μίλωνος τοῦ ἀθλητοῦ ἡγουμένου καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τοῦ σώματος ῥώμης πρώτου τρεψαμένου τοὺς καθ' αὐτὸν τεταγμένους. (6) ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος ἐξάκις Ὀλύμπια νενικηκῶς καὶ τὴν ἀλκὴν ἀκόλουθον ἔχων τῆι κατὰ τὸ σῶμα φύσει λέγεται πρὸς τὴν μάχην ἀπαντῆσαι κατεστεφανωμένος μὲν τοῖς Ὀλυμπικοῖς στεφάνοις, διεσκευασμένος δὲ εἰς Ἴηρακλέους σκευὴν λεοντῆι καὶ ῥοπάλωι· αἴτιον δὲ γενόμενον τῆς νίκης θαυμασθῆναι παρὰ τοῖς πολίταις... (10) τῶν δὲ Κροτωνιατῶν διὰ τὴν ὀργὴν ζωγρεῖν μὲν μηδένα βουληθέντων, πάντας δὲ κατὰ τὴν φυγὴν τοὺς ὑποπεσόντας ἀποκτεινόντων οἱ πλείους κατεκόπησαν· τὴν δὲ πόλιν διήρπασαν καὶ παντελῶς ἔρημον ἐποίησαν.

Cfr. Iamblichos, *De vita Pythagorica* 260:

τοὺς τριάκοντα μυριάδων περὶ τὸν Τετράεντα περιγενομένους.

A 15 = Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* II,46

Se Sókratē se přel, jak tvrdí Aristotelés v třetí knize *Poetiky* (fr. 75), Antilochos z Lémnu a Antifón, vykladač věšterných znamení, podobně jako s Pýthagorou Kylón z Krotónu; s Homérem zažíva Syagros a po smrti Xenofanés z Kolofónu; s Hésiodem zažíva Kerkóps, po smrti pak už

zmíněný Xenofanés; s Pindarem Amfimenés z Kóu a s Thalétem Ferekýdés a Biás Salaros z Priény.

τούτωι τις, καθά φησιν Ἄριστοτέλης ἐν τρίτῳ Περι ποιητικῆς (fr. 75), ἐφιλονίκει Ἄντίλοχος Λήμιος καὶ Ἄντιφῶν ὁ τερατοσκόπος (Antifón A 1), ὡς Πυθαγόρῳ Κύλων Κροτωνιάτης· καὶ Σύαγρος Ὀμήρω ζῶντι, ἀποθανόντι δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος· καὶ

Ὀμήρω ζῶντι, ἀποθανόντι δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος· καὶ Κέρκωψ Ἡσιόδω ζῶντι, τελευτήσαντι δὲ ὁ προειρημένος Ξενοφάνης· καὶ Πινδάρω Ἄμφιμένης ὁ Κῶος· Θάλητι δὲ Φερεκύδης καὶ Βίαντι Σάλαρος Πριηνεύς·

A 16 /1 = Iamblichos, De vita Pythagorica 248

ὅτι μὲν οὖν ἀπόντος Πυθαγόρου ἐγένετο ἡ ἐπιβουλή, πάντες συνομολογοῦσι, διαφέρονται δὲ περὶ τῆς τότε ἀποδημίας, οἱ μὲν πρὸς Φερεκύδην τὸν Σύριον, οἱ δὲ εἰς Μεταπόντιον λέγοντες ἀποδεδημηκέναι τὸν Πυθαγόραν. αἱ δὲ αἰτίαι τῆς ἐπιβουλῆς πλείονες λέγονται, μία μὲν ὑπὸ τῶν Κυλωνείων λεγομένων ἀνδρῶν τοιάδε γενομένη. Κύλων ἀνὴρ Κροτωνιάτης γένει μὲν καὶ δόξῃ καὶ πλούτῳ πρωτεύων τῶν πολιτῶν, ἄλλως δὲ χαλεπός τις καὶ βίαιος καὶ θορυβώδης καὶ τυραννικός τὸ ἦθος πᾶσαν προθυμίαν παρασχόμενος πρὸς τὸ κοινωνῆσαι τοῦ Πυθαγορείου βίου καὶ προσελθὼν πρὸς αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν ἤδη πρεσβύτην ὄντα ἀπεδοκιμάσθη διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. (249) γενομένου δὲ τούτου πόλεμον ἰσχυρὸν ἤρατο καὶ αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν τε τὸν Πυθαγόραν καὶ τοὺς ἐταίρους, καὶ οὕτω σφοδρὰ τις ἐγένετο καὶ ἄκρατος ἡ φιλοτιμία αὐτοῦ τε τοῦ Κύλωνος καὶ τῶν μετ' ἐκείνου τεταγμένων, ὥστε διατεῖναι μέχρι τῶν τελευταίων Πυθαγορείων. ὁ μὲν οὖν Πυθαγόρας διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μεταπόντιον κακεῖ λέγεται καταστρέφαι τὸν βίον. οἱ δὲ Κυλώνειοι λεγόμενοι διετέλουν πρὸς Πυθαγορείους

στασιάζοντες καὶ πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι δυσμένειαν. ἀλλ' ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἢ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἢ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις, ὥστε ὑπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι τὰ περὶ τὰς πολιτείας. τέλος δὲ εἰς τοσοῦτον ἐπεβούλευσαν τοῖς ἀνδράσιν, ὥστε ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ ἐν Κρότωνι συνεδρευόντων τῶν Πυθαγορείων καὶ βουλευομένων περὶ πολιτικῶν πραγμάτων ὑφάψαντες τὴν οἰκίαν κατέκαυσαν τοὺς ἀνδρας πλὴν δυεῖν, Ἄρχιππου τε καὶ Λύσιδος· οὗτοι δὲ νεώτατοι ὄντες καὶ εὐρωστότατοι διεξεπαίσαντο ἔξω πως. (250)

γενομένου δὲ τούτου καὶ λόγον οὐδένα ποιησαμένων τῶν πόλεων περὶ τοῦ συμβάντος πάθους ἐπαύσαντο τῆς ἐπιμελείας οἱ Πυθαγόρειοι. συνέβη δὲ τοῦτο δι' ἀμφοτέρων τὰς αἰτίας, διὰ τε τὴν ὀλιγωρίαν τῶν πόλεων (τοῦ τοιούτου γὰρ καὶ τηλικούτου γενομένου πάθους οὐδεμίαν ἐπιστροφὴν ἐποιήσαντο) διὰ τε τὴν ἀπώλειαν τῶν ἡγεμονικωτάτων ἀνδρῶν. τῶν δὲ δύο τῶν περισωθέντων ἀμφοτέρων Ταραντίνων ὄντων ὁ μὲν Ἄρχιππος ἀνεχώρησεν εἰς Τάραντα, ὁ δὲ Λῦσις μισήσας τὴν ὀλιγωρίαν ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ διέτριβε τῇ Πελοποννησιακῇ, ἔπειτα εἰς Θήβας μετωκίσαστο σπουδῆς τινος γενομένης· οὐπερ ἐγένετο Ἐπαμεινώνδας ἀκροατῆς καὶ πατέρα τὸν Λῦσιν ἐκάλεσεν. ὧδε καὶ τὸν βίον κατέστρεψεν. (251) οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀθροισθέντες εἰς τὸ Ῥήγιον ἐκεῖ διέτριβον μετ' ἀλλήλων. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τῶν πολιτευμάτων ἐπὶ τὸ χειρὸν προβαίνοντων ἀπέστησαν τῆς Ἰταλίας πλὴν Ἄρχιππου τοῦ Ταραντίνου. ἦσαν δὲ οἱ σπουδαιότατοι Φάντων τε καὶ Ἐχεκράτης καὶ Πολύμναστος καὶ Διοκλῆς Φλιάσιοι, Ξενοφίλος δὲ Χαλκιδεὺς τῶν ἀπὸ Θράκης Χαλκιδέων. ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἦθη καὶ τὰ μαθήματα καίτοι ἐκλιπούσης τῆς αἰρέσεως, ἕως εὐγενῶς ἠφανίσθησαν. ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος (fr. 11; FHG II,274) διηγεῖται. Νικόμαχος δὲ τὰ μὲν ἄλλα συνομολογεῖ τούτοις, παρὰ δὲ τὴν ἀποδημίαν Πυθαγόρου φησὶ γεγονέναι τὴν ἐπιβουλήν ταύτην...

A 16 /2 = Porfyrios, Vita Pythagorae 56

Dikaiarchos a nejspolehlivější autoři tvrdí, že při tom útoku byl přítomen i Pýthagorás, protože Ferekýdés neodjel ze Samu a zemřel tam. Čtyřicet Pýthagorových stoupenců shromážděných v čímsi domě bylo postiženo naráz, většina ostatních zahynula na různých místech ve městě. (..)

Δικαίαρχος (fr. 31; FHG II,245) δὲ καὶ οἱ ἀκριβέστεροι καὶ τὸν Πυθαγόραν φασὶν παρεῖναι τῇ ἐπιβουλῇ.

A 16 /3 = Polybios, Historiae II,38,10

τὰ μὲν οὖν τῆς προαιρέσεως καὶ τὸ τῆς πολιτείας ἰδίωμα τὸ νῦν εἰρημένον καὶ πρότερον ὑπῆρχε παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς ...

A 16 /4 = Polybios, Historiae II,39,1

καθ' οὓς γὰρ καιροὺς ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν τόποις κατὰ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα τότε προσαγορευομένην ἐνέπησαν τὰ συνέδρια τῶν Πυθαγορείων, (2) μετὰ ταῦτα γινομένου κινήματος ὀλοσχεροῦς περὶ τὰς πολιτείας (ὅπερ εἰκός, ὡς ἂν τῶν πρώτων ἀνδρῶν ἐξ ἐκάστης πόλεως οὕτω παραλόγως διαφθαρέντων) (3) συνέβη τὰς κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους Ἑλληνικὰς πόλεις ἀναπλησθῆναι φόνου καὶ στάσεως καὶ παντοδαπῆς ταραχῆς. (4) ἐν οἷς καιροῖς, ἀπὸ τῶν πλείστων μερῶν τῆς Ἑλλάδος πρεσβευόντων ἐπὶ τὰς διαλύσεις, Ἀχαιοῖς καὶ τῇ τούτων πίστει συνεχρήσαντο πρὸς τὴν τῶν παρόντων κακῶν ἐξαγωγήν.

A 17 /1 = Filodémos, De pietate; p. 66, 4b3 Gomp.

Πυθαγόρου δ' αὐτοῦ γε οὐδέν φασί τινες εἶναι τῶν ἀναφερομένων παρὰ [τὰ τρία ἐκεῖνα βιβλία?].

A 17 /2 = Iamblichos, De vita Pythagorica 199

θαυμάζεται δὲ καὶ ἡ τῆς φυλακῆς ἀκρίβεια· ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐθὲς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων περιτετευχῶς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας, ἀλλ' οὗτος πρῶτος ἐξήνεγκε τὰ θρυλούμενα ταῦτα τρία βιβλία, ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν πρίασθαι Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀφικομένου τοῦ Φιλολάου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἦν ἀπὸ συγγενείας τῶν Πυθαγορείων, καὶ διὰ τοῦτο μετέλαβε τῶν βιβλίων.

A 18 /1 = Josephus Flavius, Contra Apionem (= De Judaeorum vetustate) I,163

αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα, πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασι, καὶ τούτων ἐπισημώτατός ἐστιν Ἑρμιππος.

A 18 /2 = Plútarchos, Alex. fort. I,4; 328

οὐδὲ Πυθαγόρας ἔγραψεν οὐδὲν οὐδὲ Σωκράτης οὐδὲ Ἄρκεσίλαος οὔτε Καρνεάδης.

A 18 /3 = Galénos, De placitis Hippocratis et Platonis 459 Müll.

Ποσειδώνιος δὲ καὶ Πυθαγόραν φησίν, αὐτοῦ μὲν τοῦ Πυθαγόρου συγγράμματος οὐδενὸς εἰς ἡμᾶς διασωζομένου, τεκμαιρόμενος δὲ ἐξ ὧν ἔνιοι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ γεγράφασιν.

A 19 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII,6-7

Některí tvrdí, že Pýthagorás nezanechal žádný spis. Není tomu tak. Vždyť přírodní filosof Hérakleitos výrazně a zřetelně říká (Hérakleitos B 129): „Pýthagorás, syn Mnésarchův, provozoval zkoumání nejhrošlivěji ze všech lidí, a vybrav si tato sepsání, vytvořil si svoji moudrost, mnohoučenost, zběhlost ve špatnosti.” To o něm řekl proto, že Pýthagorás na začátku spisu o přírodě praví:

„Při vzduchu, který dýchám, při vodě, kterou piji, nikdy se mi nedostane potupy pro tuto řeč.”
Pýthagorás napsal tři spisy: výchovný, politický a přírodní.)

(6) ἔνιοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μὴδὲ ἓν καταλιπεῖν σύγγραμμά φασι διαπαίζοντες. Ἡράκλειτος γοῦν ὁ φυσικὸς (Hérakleitos B 129) μονονουχὶ κέκραγε καὶ φησι· Ἐπιθαγόρης Μνησάρχου ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων. καὶ ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφὰς ἐποίησατο ἑαυτοῦ σοφίην, πολυμαθείην, κακοτεχνίην. οὕτω δ' εἶπεν, ἐπειδήπερ ἑναρχόμενος ὁ Πυθαγόρας τοῦ Φυσικοῦ συγγράμματος λέγει ὧδε·

οὐ μὰ τὸν ἀέρα, τὸν ἀναπνέω, οὐ μὰ τὸ ὕδωρ, τὸ πίνω, οὐ κοτ' οἴσω ψόγον περὶ τοῦ λόγου τοῦδε.

γέγραπται δὲ τῶι Πυθαγόραι συγγράμματα τρία, Παιδευτικόν, Πολιτικόν, Φυσικόν.)

(7) To, co se uvádí jako Pýthagorovo dílo, však pochází od Lýsida, pýthagorika z Tarentu, který uprchnul do Théb a stal se učitelem Epammeinónda. Avšak Hérakleidés, syn Sarapiónův, ve *Výtahu ze Sótióna* tvrdí, že Pýthagorás napsal i epickou báseň *O veškerenstvu* a druhou, zvanou *Posvátná řeč* (*Hieros logos*), která začíná takto:

Mladíci, přec v úctě chovejte s tichostí toto vše!

Za třetí spis *O duši*, za čtvrté *O zbožnosti*, za páté *O Hélothalovi*, otci Epicharma z Kóu (viz Epicharmos A 3 = DL VIII,78; A 8 = Iamblichos, *De vita Pythagorica* 241), za šesté *O Krotónu* a další. *Mystická řeč* je však podle Hérakleida od Hippasa a byla sepsána na pomluvu Pýthagory. (Hippasos A 3; viz Tituli, ed. H. Thesleff.) Dále byla Pýthagorovi přičtena díla, která sepsal Astón z Krotónu.

(7) τὸ δὲ φερόμενον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδος ἐστὶ τοῦ Ταραντίνου Πυθαγορικοῦ φυγόντος εἰς Θήβας καὶ Ἐπαμεινώνδα καθηγησαμένου. φησὶ δ' Ἡρακλείδης ὁ τοῦ Σαραπίωνος ἐν τῇ Σωτίωνος ἐπιτομῇ (fr. 9; FHG III,169) γεγραφέναι αὐτὸν καὶ Περί τοῦ ὄλου ἐν ἔπεσιν, δεύτερον τὸν Ἱερὸν λόγον, οὗ ἡ ἀρχή:

ὦ νέοι, ἀλλὰ σέβεσθε μεθ' ἡσυχίας τάδε πάντα,

τρίτον Περί ψυχῆς, τέταρτον Περί εὐσεβείας, πέμπτον Ἠλοθαλῆ τὸν Ἐπιχάρμου τοῦ Κώου πατέρα (cfr. Epicharmos A 3 = DL VIII,78; A 8 = Iamblichos, *De vita Pythagorica* 241), ἕκτον Κρότωνα καὶ ἄλλους. τὸν δὲ Μυστικὸν λόγον Ἱππάσου φησὶν εἶναι, γεγραμμένον ἐπὶ διαβολῇ Πυθαγόρου (Hippasos A 3; cfr. Tituli, ed. H. Thesleff.). πολλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ Ἄστωνος τοῦ Κροτωνιάτου γραφέντας ἀνατεθῆναι Πυθαγόραι.

A 20 = Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* IX,23

Zdá se, že [Parmenidés] první zjistil, že Večernice a Jitřenka jsou totéž (Parmenidés A 1.23) jak tvrdí Favorínos v páté knize *Vzpomínek*, jiní to však říkají o Pýthagorovi.

δοκεῖ πρῶτος πεφωρακέναι τὸν αὐτὸν εἶναι Ἑσπερον καὶ Φωσφόρον (Parmenidés A 1.23) ..., οἱ δὲ Πυθαγόραν.

A 21 = Áetios II,1,1 (Dox. 327,8)

Pýthagorás první pojmenoval obsah celku svět (*kosmos*), a to pro řád v něm.

Πυθαγόρας πρῶτος ὠνόμασε τὴν τῶν ὅλων περιοχὴν κόσμον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως.